

lunger, nemlig en for Kvinde sygdomme, en for Dien sygdomme, en for Hud sygdomme og Syfilis, en for Nerve- og Sind sygdomme. og en for Dre-, Næse- og Svælg sygdomme — hvilket alt sammen ikke lader sig udføre i det nuværende Hospital. Denne Opregning, der let kunde forøges med talrige Mangler af mere speciel Natur, f. Ex. Utilstrækkeligheden af de Lokaler, der bruges som Politikum til gratis Konsultation for den ubemidlede Befolkning, kan dog ikke give noget tilstrækkeligt Billede af den forældede og uhenfjgttsvarende Indretning, hvorunder Hospitalet bogstavelig paa ethvert Punkt af sin Virksomhed lider. At den mangelfulde Indretning ikke blot er til Hinder for Sygebehandlingen og Undervisningen, men ogsaa paa forskjellige Maader er egnet til at befordre Hospitalsvittet, vil være indlysende; herom kan henvises til den nedenfor anførte Bemærkning af Stadslægen om en Hospitals epidem, der utvivlsomt staaer i Forbindelse med Manglerne ved Latrinvæsenet. Naar Maalestrøken anlægges, som den fra et moderne Hospitals standpunkt maa anlægges, er Tilstanden i det Hele saa slet, at en grundig Forandring allerede længe har maattet anses for paatrængende nødvendig.

Foruden den utidsvarende Indretning gjør ogsaa Manglen paa tilstrækkelig Plads overfor Befolkningens stærke Tiltagen i Hovedstaden sig gjældende, saa at Hospitalet jævnlig maa afvise Syge, der søge Optagelse, hvor uheldigt det ogsaa kan være for deres Tilstand. Det vil allerede heraf fremgaa, at den stærke Udvikling af Kommunens Hospitaler i de sidste Aarier ingenlunde kan bøde paa Manglerne ved Frederiks Hospital, hvad der isørgt følger af, at dette som en velgjørende Institution efter sin Fundats er væsentlig beregnet paa at optage den ubemidlede Befolkning for en lav Betaling eller uden Betaling, saaledes, at Kuren dog ikke medfører Virkning som ydet Fattigundersøttelse. For største Delen optages Hospitalet derfor af Befolkningsklasser, som ikke kunne henvende sig til de kommunale Anstalter.

Den kgl. Fødsels- og Pleiestiftelse blev i Aaret 1787 udfilt fra Frederiks Hospital, hvor den hidtil havde haft Lokale, og henflyttet til den tilstødende Eiendom i Amaliegade, som skændes Stiftelsen af Enkedronning Juliane Marie. I Aaret 1803 indkjøbes tillige en anden Gaard til Stiftelsens Udvidelse. Disse Eiendomme vare ikke opførte til Hospitalsbrug og lode ogsaa meget tilbage at ønske, baade i hygieinisk og administrativ Henseende. Efterat Barselsebereren i længere Tid var optraadt med stor Voldsomhed paa Fødselsstiftelsen,

blev denne i 1844 underkastet en gennemgribende Ombygning. Herefter ere Lokalerne, der tjene til Brug for de Fødende, nogenlunde tilfredsstillende, skjøndt der efter Nutidens Fordringer savnes Meget. Derimod mangler der tilstrækkelige Rum for de Elever, som paa Stiftelsen uddannes til Forde-mødre, og for de lægevidenskabelige Studerende, som paa Grund af deres Tjenestes Fordringer ere nødte til at bo paa Stiftelsen; ogsaa Økonomilokalerne og Desinfektionsindretningen ere i en meget slet Tilstand, og navnlig er den egentlige Pleiestiftelse, der benyttes til de paa Stiftelsen fødte Børn, overordentlig mangelfuld. Men fremfor Alt mangler Fødselsstiftelsen Plads, saaledes at man nu i en lang Række har maattet henvise en Del af de fødende Kvinder til Stiftelsens Filialer, nemlig leiede Værelser i Byen, hvor de have Tilsyn fra Stiftelsen. Det er let at indse, at dette Forhold, baade af Hensyn til Barselkvindernes Behandling og paa Grund af Farens for Udbredelse af smitsom Barselseber igjennem de i Filialerne beskæftigede Forde-mødre, foruden i flere andre Henseender, er uheldigt, og der er derfor ogsaa tidligere fra Direktionen for Stiftelsen fremkommet Forslag om at søge Filialsystemet indskrænket. Paa Pleiestiftelsen er den stedfindende Overfyldning utvivlsomt Grunden til den uheldige Sundhedstilstand mellem de der forplejede Børn.

En fælles Ulempe for Hospitalet og Fødselsstiftelsen, som der vanskelig kan tillægges stor Betydning, er den Omstændighed, at deres Bygninger ligge paa opfyldt Grund, og at denne Grund i det Mindste for en Del er dannet ved Opfyldning med de fletteste Materialier. Tillige er Grunden saa labt beliggende, at en Udtørring af den ved Dræning til Kloaker ikke lader sig udføre. Disse Forhold ere saa meget uheldigere, som Hospitalets Bygninger for største Delen ere lave enetages Bygninger, og Stuegulvet ligger næsten umiddelbart paa Jorden. Virkninger af Grundens Fugtighed have vist sig ved den i Bygningerne fremkomne Svamp, og endskjøndt dens Indflydelse paa Sundhedstilstanden i Stiftelserne ikke direkte lader sig konstatere, er det næppe muligt at frakende Jordbundens flette Vægfæstning en uheldig Betydning i denne Henseende. Ganste vist ere de sørgelige Hospitals epidemier og Barselsebereren, som tidligere saa stærkt have hjemstøgt Stiftelserne, efter Opfindelsen af den antiseptiske Behandling i høi Grad aftagne; men Tilstanden har dog ingenlunde i de senere Aar været fuldkomment beroligende. Saaledes har paa Frede-